

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

ZLÍN

Inspekční zpráva

**Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola
ekonomická, Zlín, náměstí T. G. Masaryka 3669**

náměstí T. G. Masaryka 3669, 761 57 Zlín

Identifikátor školy: 600 014 410

Termín konání orientační inspekce: 5. - 8. červen 2001

Čj.	155 88/01-5042
Signatura	oo5fu245

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obchodní akademie Tomáše Bati byla založena jako nejstarší střední škola ve Zlíně. Na jejím počátku byly obchodní kurzy organizované ve 30. letech tzv. Baťovou školou práce. V roce 1933 ve Zlíně vznikla pobočka Obchodní akademie (OA) v Uherském Hradišti, která se v roce 1937 osamostatnila na základě ministerského výnosu s názvem Obchodní akademie Tomáše Bati pro zahraniční obchod. V době okupace za II. světové války byla uzavřena, během poválečného období prošla různými stupni vývoje (Vyšší hospodářská škola, Střední ekonomická škola). V 80. letech byla přistavena nová budova. Od roku 1992 se součástí školy stalo vyšší odborné studium a škola se z hlediska regionálních potřeb profiluje na tři základní zaměření - marketing, finance a administrativu, roku 1993 je škole vrácen její původní název, který byl zároveň upraven do dnešní podoby - Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická. V roce 2000/2001 zde bylo podle vlastního programu zahájeno bakalářské studium garantované Universitou Tomáše Bati.

Orientační inspekce proběhla v OA, příspěvkové organizaci, jejímž původním zřizovatelem je MŠMT a která vyučuje oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie. Ke dni inspekce je v OA 55 učitelů (z toho 46 žen) a 449 žáků (z toho 360 dívek) v 16 třídách denního studia.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě hospitací v odborných předmětech a ve vybraných všeobecně vzdělávacích předmětech. V naplánovaném termínu orientační inspekce probíhala výuka pouze v prvním a druhém ročníku studia. Žáci třetího ročníku vykonávali souvislou praxi, ve čtvrtém ročníku právě končily maturitní zkoušky.

Odborné předměty (ekonomika, účetnictví, obchodní korespondence)

Hospitace v uvedených předmětech proběhly v 8 třídách. Výuka odborných předmětů byla v souladu s učebními plány i učebními osnovami, které učitelé rozpracovávají do tematických plánů s časovými údaji o předpokládaném plnění jednotlivých celků. Pro zefektivnění výuky jsou děleny vyučovací hodiny předmětu účetnictví ve 3. a 4. ročníku a předmětu obchodní korespondence ve 2., 3. a 4. ročníku. Tematické plány jsou pomůckou nejen pro učitele, ale i pro kompetentní osoby provádějící kontrolní činnost (ředitele školy, jeho zástupkyně, vedoucí předmětových komisí atd.). Stanovené výukové cíle vycházejí ze standardů pro obchodní akademie (škola je spoluautorem), jsou reálné, odpovídají profilu absolventů sledovaného studijního oboru a korespondují se současným stavem teorie a praxe. Učitelé byli na výuku ve všech případech velmi dobře připraveni. Odchytky reálného stavu od údajů v tematických plánech nebyly zaznamenány.

Všichni učitelé posuzovaných předmětů splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Řada z nich jsou uznávaní odborníci, autoři a spoluautoři odborných publikací, skript a učebnic, někteří si svou kvalifikaci v současné době zvyšují doktorským studiem, jiní se k doktorskému studiu připravují. Organizováni jsou v předmětové komisi ekonomických předmětů a v předmětové komisi obchodní korespondence. Jejich hlavním úkolem je zajistit výuku odborných ekonomických předmětů ve škole. Podílejí se na zpracování tematických plánů, aktualizaci učiva, organizaci a přípravě zadání praktické i teoretické části maturitních zkoušek, jednotné klasifikaci v odborných předmětech, rozborech klasifikace, pomoci začínajícím učitelům,

organizaci a zajišťování praxe žáků v podnicích a firmách, zajišťování tematicky zaměřených exkurzí, přípravě pro srovnávací průřezové testy v odborných předmětech, organizaci a přípravě školních i postupových kol soutěží v psaní strojem, vedení prací pro středoškolskou odbornou činnost (v letošním školním roce postoupila jedna žákyně školy do republikového kola s odbornou prací z oblasti marketingu) apod. Dle finančních možností školy se účastní odborných přednášek, seminářů a vzdělávacích akcí MŠMT. Pro potřebnou aktualizaci učiva mají v informačním centru školy k dispozici Internet, řadu odborných publikací, platné zákony a vyhlášky, denní tisk a časopisy: Ekonom, Strategie, Marketing a komunikace, Marketing magazine, Účetnictví, Účetnictví v praxi, Daně a právo, Time, Euro, Moderní obchod, Softwarové noviny, Computer, E-biz.

Sledované předměty byly, vyjma předmětu obchodní korespondence, vyučovány v klasických kmenových třídách. Učitelé mají k dispozici kabinety s počítačem - vždy napojeným na počítačovou síť. Při výuce nebyla využita didaktická technika, kterou škola disponuje v dostatečném rozsahu. Předmět obchodní korespondence byl vyučován jak v učebně vybavené elektronickými psacími stroji, tak v učebně výpočetní techniky, kde byl při výuce I. ročníku využit výukový program ZAV pro nácvik desetiprstové hmatové metody s programovým prostředkem. Pro potřebu výuky předmětu účetnictví škola disponuje výukovým programem MONEY 2000. Žáci v hodinách pracovali s vlastními učebnicemi a dalšími pomůckami v listinné podobě, předem připravenými vyučujícími. Pro domácí přípravu mohou žáci využívat informace nabízené informačním centrem a intranetem. Výuka byla věcná, tempo přiměřené, odborná úroveň vysoká. Používané metody byly rozmanité - od výkladu až po skupinovou práci. Množství předávaných informací se řídilo učebními osnovami a schopnostmi žáků. Učitelé vedli systematicky žáky k práci s literaturou a dalšími zdroji informací. Poznámky do sešitů si žáci zapisovali většinou samostatně, diktování bylo výjimkou. Učitelé systematicky rozvíjeli logické myšlení žáků, nové poznatky uváděli v souvislostech a aplikovali metody podporující jejich osvojení. Ve výuce byly účelně zdůrazňovány mezipředmětové vztahy. V hospitovaných hodinách využívali učitelé stanovený čas efektivně a v závěru jim většinou zůstal dostatečný prostor pro závěrečnou rekapitulaci, popřípadě zhodnocení dosažených výsledků. Většina učitelů si průběžně ověřovala pochopení probíraného učiva. Domácí příprava byla žákům zadávána a její provedení bylo důsledně kontrolováno.

Učitelé motivovali žáky praktickými příklady. V průběhu hodin byli žáci zapojováni do výuky, učivo bylo aktualizováno. Znalosti byly ověřovány ústně, písemně a v případě předmětu obchodní korespondence prostřednictvím minutového cvičení z těsnopisných rozhledů. V předmětu účetnictví žáci jednoho z přítomných druhých ročníku vypracovávali plánovanou čtvrtletní práci.

Hodnocení žáků bylo objektivní, klasifikační stupně zdůvodněné.

V průběhu vyučovacích hodin převládala klidná pracovní atmosféra, nežádoucí projevy žáků nebyly zaznamenány. Žáci přirozeně komunikovali. Úroveň verbálního i neverbálního projevu většiny učitelů byla velmi dobrá, v řadě případů až vynikající.

Většina zhlédnutých vyučovacích jednotek měla velmi dobrou, v převažující míře až vynikající úroveň.

Při výuce odborných předmětů převládala přátelská pracovní atmosféra. Výuka byla prezentována věcně správně, učivo bylo aktualizováno. Kvalita vzdělávání v odborných předmětech je souhrnně hodnocena jako vynikající.

Hospodářský zeměpis

Tento sledovaný předmět povinného základu je v souladu s platnými učebními dokumenty zařazen do výuky žáků prvního a druhého ročníku. Kontinuita výuky je zajištěna zpracováním tematických plánů s časovým rozvržením učiva a stanovením výukových cílů odpovídajících požadavkům na znalosti absolventů obchodní akademie. K obsahové duplicitě nedochází. Časová dotace vyučovacích hodin odpovídá schválenému učebnímu plánu. Bezprostřední pečlivá příprava vyučujícího je promyšlená, zahrnuje přípravu žákovských úkolů motivujících k samostatné práci s vyhledáváním informací a doplňováním odbornými texty z učebnic a zeměpisně zaměřených časopisů.

V obou ročnících je výuka vedena jedním zkušeným pedagogem, který splňuje požadavek odborné i pedagogické způsobilosti. Modernizované učebny pro výuku odpovídají psychohygienickým požadavkům, jsou vhodně technicky i esteticky upravené. Učební pomůcky, zeměpisné mapy, atlasy, učebnice, zpětný projektor a zeměpisně zaměřené CD-romy jsou účelně využívány. Učivo z učebnice je doplňováno dalšími namnoženými materiály.

Struktura hodin odpovídala psychohygienickým zásadám, věku žáků a stanoveným výukovým cílům. Za účelem průběžné motivace byly ve vyučovacích hodinách uplatňovány metody samostatných opakovacích písemných cvičení a komunikativní metody, doprovázené ukázkami na mapách. V úvodních částech hodin se využívaly metody ústního zkoušení s vytvářením zpětné vazby. Hodnocení znalostí bylo objektivní, vždy zdůvodněné. Nové učivo navazovalo na vědomosti žáků z předcházejících hodin, bylo vysvětlováno jasně a srozumitelně s využíváním aktuálních informací z médií. Časté opakování základních poznatků přispívalo k procesu učení. Žáci při ověřování pochopení nového učiva reagovali uvolněně a bez obav, projevovali k výuce pozitivní vztah. O příkladné úrovni výuky svědčí i pečlivé zpracování většiny zadaných seminárních prací a vítězné umístění žáků školy v krajském kole soutěže zeměpisných, ekonomických a politických znalostí o zemích EU - Eurotour Nadace Tomáše Bati v květnu 2001. Z didaktických zásad byla při výkladu učiva respektována především zásada jeho přiměřenosti, názornosti a návaznosti.

Úroveň výuky hospodářského zeměpisu je hodnocena jako vynikající.

Marketing

Tento předmět byl sledován u dvou vyučujících ve druhém ročníku studia. Svým charakterem doplňuje a rozšiřuje odborné znalosti žáků a rozvíjí jejich koncepční a analytické myšlení. Porovnáním platných učebních dokumentů s tematickými plány bylo zjištěno, že členění učiva je v souladu s učebními osnovami schváleného vzdělávacího programu obchodní akademie. Stanovené výukové cíle zohledňují spojení teorie s praxí, odpovídají standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd.

Předmět vyučují dvě učitelky s odbornou způsobilostí získanou studiem na vysoké škole ekonomického zaměření, jedna z nich absolvovala doplňkové pedagogické studium, druhá si pedagogickou způsobilost v současné době doplňuje příslušným studiem. Výuka probíhá v esteticky vhodně upravených a motivačně podnětných učebnách splňujících psychohygienické požadavky. K zastínění oken při používání didaktické techniky slouží žaluzie. Žáci používají učebnici Marketing - cesta k trhu, jejímž autorem je ředitel školy, odborné časopisy a počítačový software Marketing pro studenty a podnikatele.

Struktura vyučování odpovídala stanoveným výukovým cílům. Organizační pokyny obou vyučujících byly jasné, srozumitelné. Náročnosti učiva a specifickému zaměření odpovídal také výběr, posloupnost a množství předávaných poznatků. V průběhu hodin byla sledována návaznost na získané vědomosti a poznatky z praxe. Z didaktického aspektu převažovaly

metody slovní, doplňované písemným záznamem na tabuli a názornou zpětnou projekcí motivačně působících obrázků. Probírané učivo bylo interpretováno věcně správně v souladu se současným stavem teorie a jejím využíváním v praxi. Komunikační dovednosti žáků byly správně rozvíjeny. Zápisy do žákovských sešitů byly realizovány formou poznámek v průběhu výkladu nové látky v přiměřeném rozsahu.

Vstupní motivací bylo seznámení žáků s průběhem hodiny a stanovení výukového cíle. Následovalo orientační opakování učiva frontálním způsobem a ústní zkoušení s objektivním hodnocením znalostí. Průběžně byli žáci motivováni uváděním praktických příkladů a kladením problémových otázek. Během diskuse při předávání poznatků z praktických zkušeností byly rozvíjeny komunikační schopnosti žáků. Obě vyučující se zaměřily na prověření pochopení souvislostí a příčinných vztahů v probíraných oblastech učiva.

Vyučování probíhalo podle pravidel, která byla akceptována žáky i vyučujícími. Osobnost žáka byla ve všech případech respektována. Verbální a neverbální komunikace vyučujících byla na vysoké úrovni.

Výuka předmětu marketing je hodnocena jako vynikající.

Všeobecně vzdělávací předměty (anglický jazyk, dějepis)

Hospitace anglického jazyka proběhly celkem v osmi vyučovacích hodinách v 1. - 2. ročníku u sedmi učitelů. Vyučující se řídí jednotnými tematickými plány zpracovanými počítačově podle učebnic, používaných rovněž jednotně v celé škole. Tyto plány jsou doplňovány o ekonomickou tematiku včetně příslušné odborné terminologie. Vzdělávací cíle a časová dotace odpovídají schváleným učebním dokumentům, plánování zajišťuje kontinuitu učiva. Od počátku studia se žáci učí dvěma cizím jazykům: 2. - 4. ročník v rozsahu tří hodin týdně, v 1. ročníku je hodinová dotace u prvního jazyka (v návaznosti na jazykovou přípravu v ZŠ pro pokročilejší) čtyři hodiny a druhého jazyka dvě hodiny týdně. Kromě anglického jazyka škola nabízí možnost výuky německého, francouzského, ruského a španělského jazyka. Perspektivní i aktuální příprava učitelů vykazovala vynikající úroveň.

Všichni učitelé anglického jazyka v obchodní akademii včetně lektora - amerického rodilého mluvčího - mají buď vysokoškolské jazykové a pedagogické vzdělání, nebo vysokoškolské vzdělání rozšířené o studium anglického jazyka a doplňkové pedagogické studium. Tím splňují požadavky vyhlášky č. 139/1997 Sb. Dále si prohlubují kvalifikaci mnoha různými formami: účastí na akcích projektů PHARE a SOCRATES, přednáškách a prezentacích nových učebnic nakladatelství Oxford University Press. Pravidelně se účastní odborných seminářů Britské Rady v Olomouci. V rámci Evropského roku jazyků 2001 se zapojili do soutěže o nejlepší odbornou prezentaci v obchodní angličtině a němčině. Vyučující spolupracují s Moravskoslezským sdružením učitelů angličtiny a zúčastnili se jeho mezinárodních konferencí ve Zlíně a v Plzni. Vzdělávání pedagogů zahrnuje také specializované oblasti - zejména odborný jazyk a nové pojetí maturitních zkoušek, kde se škola zapojila do tzv. Mikrosondy a testovací akce „Seznamte se: Nová maturita,„. V rámci předmětové komise si učitelé vyměňují poznatky a zkušenosti, konzultují tvorbu testů, náplň maturitních témat, objednávky učebnic, pomůcek, vybavování odborných učeben. Pro potřeby výuky využívají internet, posuzují zařazování žáků do jednotlivých skupin na základě vstupních testů a organizují pro ně konverzační soutěže, zahraniční zájezdy a pobyty. Během posledních dvou let žáci školy obsadili 1. místo v okresním kole, 3. místo v krajském a 4. místo v regionální kole konverzace v anglickém jazyce. Pro učitele i žáky školy byl přínosem velmi úspěšný studijní zájezd do Londýna s výukou zajištěnou ve vzdělávacích centrech Kingston a New Malden.

Vyučujícím slouží kabinety s příručními knihovnami, vybavené počítači s přístupem na internet a intranet. Všichni mají k dispozici přenosný magnetofon. Výuka cizích jazyků probíhá částečně v běžných školních třídách, každá skupina má alespoň jednou týdně výuku zařazenu do jedné ze dvou odborných jazykových učeben s vhodně uspořádaným nábytkem, obrazovým a textovým materiálem, nástěnnými přehledy, mapami a vlajkami cizích zemí, slovníky, příručkami, sluchátkovým okruhem, videem, TV, magnetofonem, používán je rovněž zpětný projektor.

Ve škole je zaveden jednotný systém moderních zahraničních učebnic tak, aby byla zajištěna návaznost učiva i při eventuálních změnách vyučujících a aby se počáteční rozdílná úroveň znalostí žáků postupně vyrovnala; k dispozici jsou i příslušné magnetofonové nahrávky. K doplnění učiva o realie, konverzační témata, odborný jazyk apod. slouží množství doplňkových publikací, videonahrávek, tematizované slovníky, řada odborných publikací a knihovnička anglické literatury a Encyclopaedia Britannica. Škola odebírá také dva anglické školní časopisy.

Výuka cizích jazyků je zařazena většinou do dopoledních hodin.

Všechny hospitované hodiny prokázaly předem promyšlenou organizaci a byly strukturovány tak, aby docházelo ke střídání činností a co nejefektivnějšímu využití vyučovacího času. Obsah a rozsah učiva určovaly používané učebnice a právě probírané lekce, vždy však byl obohacen o další materiály jako kopírované texty, doplňující informace, cizojazyčné časopisy a slovníky. Ve všech hodinách byly funkčně použity magnetofonové nahrávky, práce s videonahrávkami nebyla ve sledovaných hodinách zaznamenána. Výuka v hospitovaných vyučovacích jednotkách probíhala téměř výhradně v anglickém jazyce, mateřský jazyk byl využíván jen k vysvětlení zvláště obtížných pasáží. Intenzivně využívána byla metoda dialogu mezi pedagogem a žáky, kteří měli prostor pro samostatnou práci a projev nebo vypracování písemného úkolu.

K vstupní motivaci žáků využívali učitelé různé momenty: přivítání a vzájemné představení žáků a hospitujícího s vybídnutím k dobrým výkonům, sdělení programu hodiny, který byl ve většině případů již napsán na tabuli, prověření znalostí slovní zásoby a frazeologie. Ve všech hospitovaných hodinách se vyučujícím dařilo také průběžně motivovat a udržovat pozornost žáků, a to neustálými otázkami a podněty, které po sobě následovaly v rychlém sledu. Prověřování dovedností mělo jednak formu zkoušení u tabule, jednak bylo prováděno namátkově po celou dobu trvání vyučovací jednotky. Hodnocení bylo žáky akceptováno, protože bylo objektivní.

Sledovaná výuka se vyznačovala příkladnou úrovní interakce učitelů a žáků, interakce uvnitř skupiny žáků probíhala v případech, kdy jim byla zadána příprava rozhovoru. V hospitované hodině konverzace v 1. ročníku se projevil určitý ostych žáků komunikovat přirozeně v anglickém jazyce před cizí osobou, způsob vedení hodiny ze strany vyučujícího však byl vynikající a bylo zřejmé, že žáci jsou na tento způsob práce zvyklí. Celkově vládla v hodinách cizích jazyků příjemná pracovní atmosféra, žáci byli ukázněni a pozorní. Projevy jednotlivých vyučujících se lišily v důraznosti, avšak vždy byly na vynikající úrovni.

Dějepis byl hospitován ve třech hodinách u dvou učitelek. Hospitovaná výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů v 1. a 2. ročníku ve dvouhodinové týdenní dotaci. Výukové cíle stanovené tematickými plány odpovídají danému typu školy, kontrola třídních knih a hospitace prokázaly, že osnovy předmětu dějepis jsou řádně plněny. Uvedenému předmětu vyučují dvě pedagožky, které plánují svou činnost tak, aby ve výuce nedocházelo k duplicitě a byly vhodně uplatňovány mezipředmětové vztahy s občanskou naukou. Tyto učitelky, které splňují požadavky vyhlášky č. 139/1997 Sb. na odbornou i pedagogickou způsobilost, prokázaly během inspekce ve všech hospitovaných hodinách zájem a velmi dobré odborné

znalosti ve svém oboru i zaujetí pro pedagogickou práci. Jejich aktuální příprava byla svědomitá, kromě učebnic byly při hodinách používány různé doplňkové materiály a řada nástěnných i názorných učebních pomůcek.

Při výuce, která probíhala v kmenových třídách, se používaly učebnice Dějepis v kostce I a II. Psychohygienické podmínky k výuce dějepisu jsou příznivé, většina hodin probíhá v dopoledních hodinách, v učebnách bylo čisto a dostatek světla i prostoru a jejich jednoduchá výzdoba odpovídala charakteru školy.

V hospitovaných hodinách se střídala frontální metoda výuky se skupinovou a samostatnou prací nad zadanými úkoly. Vhodně volenými dotazy byli žáci aktivizováni a vedeni k žádoucímu verbálnímu projevu. Na konci hodiny následoval stručný zápis do sešitů a zadání úkolů. V jedné hodině byli žáci zkoušeni před tabulí a hodnoceni přiměřeně svým výkonům.

Atmosféra ve sledovaných hodinách byla věcná a pracovní. Vztah učitelek a žáků byl korektní až přátelský, žáci jevíli o výuku zájem a aktivně spolupracovali. Všechny tyto hodiny vykazovaly velmi dobrou úroveň.

K žákům se specifickými poruchami učení je uplatňován individuální přístup.

Všechny sledované oblasti výuky všeobecně vzdělávacích předmětů vykazovaly převahu výrazných pozitiv.

Kvalita výuky anglického jazyka i dějepisu je souhrnně hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Ucelenost a systematičnost plánování, velmi dobrá úroveň materiálně technického vybavení, vynikající úroveň kvalifikovanosti pedagogů a uplatňování efektivních didaktických metod jsou určujícími faktory ve výchovně vzdělávacím procesu. Kvalita vzdělávání v teoretické výuce odborných předmětů a vybraných všeobecně vzdělávacích předmětů je z hlediska všech sledovaných ukazatelů souhrnně hodnocena jako vynikající.

Výsledky vzdělávání nebyly inspekcí hodnoceny vzhledem k absenci standardizovaných evaluačních nástrojů.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou zpracovány na základě analýz vnějšího prostředí a vnitřních zdrojů školy. Strategický rozvojový program a koncepce školy formulují poslání a její hlavní cíle, stanovují priority: posílit vysoké prestižní postavení Obchodní akademie Tomáše Bati a zkvalitnit úroveň výuky dalším vzděláváním pedagogů, realizací komunikačního programu školy a využíváním nových informačních technologií ve výuce. Soustřeďují se i na budování a rozvoj kvalitní multidisciplinární vyšší odborné školy včetně bakalářského vysokoškolského studia s možností uplatnění mezinárodní výměny studentů. Zaměření školy je posilováno úzkou spoluprací s Universitou Tomáše Bati ve Zlíně, Krajským úřadem - odborem školství, Úřadem práce, Hospodářskou komorou, významnými organizacemi, podniky a bankovní sférou. Tyto vztahy partnerství a spolupráce přispívají k lepší informovanosti vedení školy při jeho strategickém rozhodování. S tím souvisí zvýšení prestiže a dobrého image školy. Změny

v obsahu a formách vzdělávací nabídky ve více vzdělávacích úrovních (střední škola, vyšší odborná škola včetně bakalářského studia) tak reagovaly na aktuální potřeby trhu práce ve Zlíně a akceptují střednědobé a dlouhodobé trendy vývoje hospodářství. Stanovené cíle jsou postupně realizovány.

Roční plány školy odpovídají střednědobé koncepci. Plánování je pojato jako ucelený systém plánů s vymezením základních cílů v jednotlivých oblastech práce školy. Při plánování a termínovém rozdělení činností do jednotlivých měsíců školního roku je využíváno podnětů a připomínek předmětových komisí, vedoucích projektů, rodičů i žáků, členů rady školy a dalších partnerů. Plán činnosti školy na školní rok 2000/2001, studijní plány jednotlivých ročníků VOŠE pro školní rok 2000/2001 a časový plán bakalářského studia na VOŠE pro akademický rok 2000/2001 rozpracovaný pro zimní a letní semestr jsou doplněny dalšími plánovacími dokumenty, plány předmětových komisí, plánem výchovného poradenství, protidrogové prevence školy a plánem kontrolní činnosti.

Výuka v Obchodní akademii Tomáše Bati probíhá podle schváleného učebního plánu v souladu s platným rozhodnutím o zařazení do sítě škol. Učební plán je vedením školy rozpracován tak, aby skladba volitelných odborných předmětů co nejvíce vyhovovala potřebám a zájmům žáků. V limitu povolených úprav byly zvýšeny počty vyučovacích hodin maturitních všeobecných předmětů a ve čtvrtém ročníku byla zařazena výuka nepovinného předmětu matematická cvičení.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy jsou hodnoceny jako vynikající.

Organizování

Vnitřní organizaci kontrolovaného subjektu upravuje směrnice ředitele, doplněná organizačním schématem, která přehledně znázorňuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti ve škole. Kompetence řídicích pracovníků jsou specifikovány v pracovních náplních. Práva a povinnosti učitelů vymezuje pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení.

Cílem ředitele školy je nepřetržitě zdokonalovat a rozvíjet školu jako moderní vzdělávací instituci s příznivým sociálním klimatem a pozitivními interpersonálními vztahy, které pravidelně sleduje a vyhodnocuje na základě výsledků průzkumu mínění zaměstnanců při dotazníkových šetřeních.

Za školu jedná ředitel nebo jeho statutární zástupkyně.

Ředitel školy prezentuje organizační strukturu jako decentralizovanou, s účastí pracovníků na řízení. Řada kompetencí je delegována na obě zástupkyně ředitele, vedoucí předmětových komisí a tzv. vedoucí projektů (pro zahraniční styk, pro informační technologie, pro bakalářské studium a pro hospodářskou činnost). Funkce vedoucích projektů navazují na hlavní cíle školy a jsou dlouhodobé. Vedoucí projektů si sami vytvářejí ze zaměstnanců školy týmy, které se na zpracování projektů podílejí.

Dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti v kontrolovaném subjektu je vedena v souladu s ustanovením § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních odborných škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. V průběhu orientační inspekce byla ke kontrole vybrána tato dokumentace: (rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, třídní knihy a třídní výkazy tříd, ve kterých bylo hospitováno, evidence žáků školy, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, personální dokumentace a protokoly o provedených kontrolách).

Dokumentace je uložena v prostorách správního úseku. Ochrana osobních dat je zajištěna.

Poradní orgány a metodické orgány jsou ustaveny a účinně využívány. Ve škole pracuje celkem deset předmětových komisí, které se pravidelně scházejí. Zápisy z jejich jednání jsou vedeny. Vedení školy pracuje v užším a širším režimu.

Pracovníci a žáci mají přístup k potřebným informacím. Informace uvnitř školy jsou předávány rychle a úplně. Hlavním informačním zdrojem je tzv. intranetový informační systém se zprávami a sděleními žákům a vyučujícím s informacemi nezbytnými pro zajištění průběhu výchovně vzdělávacího procesu, studijními programy, vybranými studijními materiály, formuláři, vnitřními předpisy, seznamem knižních svazků v knihovně, školním časopisem, studentskými stránkami a projekty, burzou učebnic a skript a s tzv. „pedagogickým okénkem“. Připravuje se i „diskusní fórum“ s anketami. Prostřednictvím schránky důvěry, případně anonymních dotazníků, je zajištěna rovněž diskrétní forma komunikace mezi vedením školy a žáky.

Škola poskytuje potřebné informace zákonným zástupcům žáků na pravidelných třídních schůzkách, na vyžádání písemně, po domluvě ústně, popřípadě telefonicky. Spolupracuje s nimi, využívá jejich náměty a připomínky. Užší kontakt mezi vedením školy a rodiči zprostředkovávají třídní důvěrníci vybraní z řad rodičů.

Při škole pracuje rada školy, která v kontrolovaném subjektu působí v souladu s ustanovením § 17e a 17f zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Škola je prezentována na veřejnosti výroční zprávou, zpracovanou v souladu s ustanovením § 17e zákona č. 564/1990 Sb., při Dnech otevřených dveří, na přehlídkách středních škol, na soutěžích, studentskou odbornou činností, při projektové práci, spolupráci s partnerskými středními školami obdobného zaměření v ČR i v zahraničí, na www stránkách a při další bohaté činnosti školy. Neméně významnou propagací je samotné světově proslulé jméno Tomáše Bati, které škola nese ve svém názvu. Pan Tomáš Baťa je čestným předsedou rady školy a čestným členem Nadačního fondu Obchodní akademie Tomáše Bati Zlín, zřízeným za účelem všestranné podpory výchovně vzdělávací a mimoškolní činnosti žáků školy nad rámec standardů financovaných státem.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům s jednou výjimkou - porušením § 14 odst. 2 vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů, tím, že do teoretického vyučování není zařazena dvacetiminutová přestávka.

Rozhodnutí vydávaná ředitelem jsou jednoznačná, konkrétní, adresná a včasná. Při řízení využívá nejen podněty a připomínky pracovníků, ale i podněty a připomínky orgánů státní správy a samosprávy a dalších partnerů, k nimž patří např.: Úřad práce Zlín, Magistrát města Zlín, zaměstnavatelé v regionu. Škola je členem České marketingové společnosti a Asociace obchodních akademií.

Kontrolovaný subjekt vykazuje výrazná pozitiva v organizačním zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu s důrazem na optimální podmínky k aplikaci nových poznatků do výuky a v propracovanosti a provázanosti vnitřního informačního systému. Souhrnně je ve sledované oblasti hodnocen jako vynikající.

Vedení a motivování zaměstnanců

Ve vedení pracovníků a operativním řízení využívá škola v maximální míře intranetové počítačové sítě, na které jsou denně aktualizovány informace a úkoly. V podmínkách velké školy, která má více součástí, se uplatňuje model decentralizovaného řízení, zaměstnanci jsou seznamováni s úkoly a cíli prostřednictvím předmětových komisí, kde se řeší zejména metodické a odborné záležitosti včetně projevů iniciativy učitelů, jejich odborného a osobního zaměření. Osvědčuje se spolupráce s poradními orgány: radou školy, pedagogickou radou a předmětovými komisemi, jejichž zpětnovazební informace se týkají např. hospodářské praxe, názorů žáků, studentů, rodičů a pedagogického sboru na chod školy, problémů tříd a jednotlivých žáků, učebních plánů a osnov, modernizace učebnic, didaktické techniky a pomůcek. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy podporováno a oceňováno jako jedna z priorit, vycházející ze skutečnosti, že od letošního roku je součástí školy také vysokoškolské bakalářské studium. Všichni interní zaměstnanci jsou odborně a pedagogicky způsobilí (pět učitelů dokončuje doplňkové pedagogické studium, jedna učitelka končí studium výchovného poradenství) podle vyhlášky č. 139/1997 Sb. O zvyšování kvalifikace a usilovném sebevzdělávání vyučujících svědčí široká skladba vzdělávacích aktivit (mimo jiné jsou uvedeny ve výroční zprávě), pořádaných zejména vysokými školami (TU-VŠB Ostrava, Universita Palackého Olomouc, Britská rada Olomouc, Universita Tomáše Bati Zlín) a účast pedagogů na speciálních kurzech, odborných seminářích, konferencích, spolupráce zaměstnanců školy na odborných projektech, publikační činnost, práce pro NÚOV, výuka v kurzech celoživotního vzdělávání organizovaných školou v rámci vedlejší hospodářské činnosti. Čtyři pedagogové včetně ředitele školy si zvyšují kvalifikaci v doktorských studijních programech. Dalších šest se přihlásilo k tomuto studiu od příštího akademického roku. Škola pořádá pro zaměstnance také interní kurzy v oblasti informačních technologií a výpočetní techniky.

Významně motivujícím je pro zaměstnance školy způsob řízení jejich práce a demokratické zásady přístupu vedoucích pracovníků k nim. Ředitel školy vede osobní rozhovory s každým zaměstnancem alespoň jednou za rok, seznamuje pedagogy s hodnocením jejich práce ze strany žáků podle anonymních dotazníků, zajímá se o aktivity a plány zaměstnanců týkající se školy. Z dotazníků pro zaměstnance (pravidelně zadávaných po dvou až třech letech) vyplývá, že ve škole pracují rádi, váží si existujících dobrých mezilidských vztahů, práci považují za podnětnou a oceňují kvalitu informovanosti sboru o záležitostech týkajících se školy. Důležitost finančního ocenění je uváděna až na šestém místě - přesto, že vedle morálního ocenění (zveřejnění úspěchů apod.) je vytvořen i účinný systém hmotné stimulace výrazně diferencovaných osobních příplatků na základě kritérií, která jsou zveřejněna a obecně akceptována. Pravidelnému sebehodnocení školy slouží pedagogická rada na konci školního roku, výroční zpráva a výsledky evaluace středního i vyššího odborného studia.

Vedení a motivování zaměstnanců má známá a akceptovaná pravidla, je velmi efektivní a je hodnoceno jako vynikající. Posilování spolupráce a slušných vzájemných vztahů na pracovišti patří mezi méně časté, avšak o to žádoucnější pozitivní trendy v zájmu společnosti jako celku.

Kontrolní mechanismy

OA a VOŠE má zpracován dokument s názvem Plán kontrolní činnosti vedení školy na školní rok 2000/2001. Nástroje kontroly slouží jako zpětná vazba pro posouzení souladu mezi posláním školy a reálným uskutečňováním výchovně vzdělávací práce. Ředitel školy kontroluje přímo činnost svých zástupců a zaměřuje se dále na kontakty s představiteli podniků, kde probíhá souvislá žákovská praxe. Jedná rovněž s radou školy, kontroluje průběh a výsledky

maturitních zkoušek v OA a absolutoria ve VOŠE. Sleduje výsledky vnější i vnitřní evaluace (Sonda MATURANT, Mikrosondy apod.) a dotazníkové akce, jimiž zjišťuje stav vnitřního klimatu školy - vztahy mezi učiteli a žáky i žáky navzájem. Pravidelně hovoří se zástupci žáků a studentů, vede individuální pohovory s vyučujícími, kde každý má možnost vyjádřit svou spokojenost či nespokojenost s pracovními podmínkami a informuje ředitele o svých pracovních a seberealizačních záměrech. Otázky řízení a vztahů na pracovišti jsou tématem závěrečné práce postgraduálního doktorského studia programu Ekonomika a management, které ředitel absolvuje na Ekonomické fakultě TU - VŠB Ostrava. K této tematice také publikuje odborné práce a vyvíjí přednáškovou činnost. Dvě zástupkyně ředitele pro odbornou ekonomickou a všeobecně vzdělávací výuku bezprostředně kontrolují vedení pedagogické dokumentace, práci předmětových komisí a hospitují výuku u jednotlivých učitelů. S rozborů hospitovaných hodin jsou učitelé seznamováni a o hospitacích jsou vedeny písemné záznamy. Zvláštní pozornost je věnována začínajícím pedagogům.

Veškeré výsledky kontrol jsou analyzovány, projednány s pracovníky a jsou bezodkladně přijímána potřebná opatření.

Škola má vytvořeny systematické a přehledné kontrolní a evaluační mechanismy, které v praxi účinně využívá. Vzhledem k pozitivnímu motivačnímu charakteru vedoucímu k výraznému zvyšování kvality výchovně vzdělávacího procesu a zlepšování mezilidských vztahů na pracovišti jsou kontrolní mechanismy hodnoceny jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Všechny sledované řídicí činnosti se vyznačují dodržováním zásad moderního managementu, systematickostí, flexibilitou, demokratičností a transparentností, vycházejí z koncepce školy a dlouhodobého plánování a vzájemnými vazbami tvoří efektivní systém. Ve svém celku jsou hodnoceny jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 4. dubna 1999, s účinností od 1. května 1999, čj. 10 874/99-21
- Třídní knihy a třídní výkazy tříd, ve kterých bylo hospitováno
- Učební plány
- Učební osnovy hospitovaných předmětů
- Tematické plány
- Písemné práce žáků
- Evidence žáků školy
- Školní řád
- Rozvrhy hodin
- Záznamy z pedagogických rad
- Personální dokumentace
- Protokoly o provedených kontrolách
- Plán kontrolní činnosti vedení školy pro školní rok 2000/2001

- Záznamy z hospitací a pohospitačních pohovorů
- Výroční zpráva o činnosti Obchodní akademie T. Bati a Vyšší odborné školy ekonomické Zlín (1999/2000)
- Odborné publikace pedagogů

ZÁVĚR

Škola plní stanovené výchovné a vzdělávací cíle vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Všechny sledované oblasti činnosti školy se vyznačují příkladnou úrovní a jsou hodnoceny jako vynikající.

Kvalita vzdělávání ve sledované teoretické výuce odborných předmětů a vybraných všeobecně vzdělávacích předmětů byla vynikající.

V řídicí činnosti jsou příkladným způsobem dodržovány zásady moderního managementu. Sledovaná činnost školy je souhrnně hodnocena jako vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Olga Novotná	Olga Novotná v. r.
Členky týmu	Ing. Vítězslava Kobzová	Vítězslava Kobzová v. r.
	Ing. Eva Zátopková	Eva Zátopková v. r.

V Praze dne 19. června 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. června 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Ing. Jaroslav Světlík

Jaroslav Světlík v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Krajský úřad Zlínského kraje, odbor školství, mládeže a sportu Zřizovatel: Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně, tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	2001-07-18	102/01
Rada školy: JUDr. Jiří Hlaváč, Vinohrady 663, 760 01 Zlín	2001-07-18	103/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky ŘŠ nebyly podány.